

Työelämään tutustumisesta hyöty irti sähköisen TET-torin avulla

POLIISI, PANKKIIRI VAI PUTKIMIES?

Ammatinvalinta voi olla vaikea juttu. Sitä helpottamaan on luotu peruskoulun viimeisiin vuosiin kuuluvat työelämään tutustumis- eli TET-jaksot. Internetissä toimiva TET-tori auttaa nuoria muun muassa harjoittelupaikan löytämisessä ja tuo helpotuksia myös opinto-ohjaajille ja yrityksille.

ANNA VENEJÄRVI

Internetissä harjoittelupaikat kertovat itse itsestään ja valaisevat kysymyksiä, joihin opo ei aina osaa vastata. TET-torilla surffailemassa Kilpisen koulun opinto-ohjaaja ja apulaisrehtori Timo Tiilikainen sekä yhdeksäsluokkalaiset Maarit Salo, Suvi Laakkonen, Lauri Nikkanen ja Vili Peltonen.

Mistä löydän kivan TET-paikan? Mitä minun tehtäviini siellä kuuluu? Entä pitääkö nenärengas ottaa työpaikalla pois?

TET-torilta nuori löytää yritysten esitelyt sekä käytännön ohjeita harjoittelua koskien, minkä lisäksi internetissä on nyt mahdollista hoitaa kaikki TET:iin liittyvät paperityöt harjoittelun sopimisesta

palautteiden antamiseen.

TET-toria on työstetty Agora Centerissä osana koulujen toimintakulttuuria kehittävää Mukava -hanketta yhteistyössä Koulutuksen tutkimuslaitoksen Peda.net -hankkeen kanssa.

TET-projektissa – yhdessä Mukavan seitsemästä osaprojektista – panostetaan

nuorten sosiaalisten taitojen kehittämiseen ja työmaailman pelisääntöjen opettamiseen. Koulujen ja yritysten välistä yhteistyötä työelämään tutustumisessa projekti pyrkii tehostamaan muun muassa TET-torin avulla.

Ohjauksen kehitys tarpeen

– Aika paljon sai istuskella, 15-vuotias **Vili Peltonen** kertoo työharjoittelustaan kaupassa.

– Kirjastossa taas oli hauskaa ja tekemistä riitti koko ajan, koulutoveri **Maarit Salo** jatkaa.

Käsitys unelma-alasta muovautuu usein TET-harjoittelupaikan, monen nuoren ensimmäisen työpaikan, perusteella. Mukava -hankkeen projektipäällikkö **Leevi Launonen** korostaa TET-harjoittelun merkitystä ammatinvalinnassa.

– Oppilailla saattaa olla mielikuva tulevasta ammatista jo peruskoulussa, ja moni voi valita perussuunnan jo silloin.

Kokemukset harjoittelusta ovat tällöin ratkaisevassa asemassa. TET-projektin pyrkimyksenä on saada yritykset suhtautumaan vakavasti peruskoululaisiin, potentiaalsiin tulevaisuuden työntekijöihin, sillä työvoimakilpailu on kovenemaan päin.

Huolestuttavana Launonen pitää myös koulun keskeyttäjien kasvavaa joukkoa.

Ammattiin suuntautumista helpottava ohjaus on onneksi saamassa kaipaamaansa tehostusta.

Omaa alaa etsimään

TET-rekisteriä voisi verrata netistä tutuihin ammatinvalintaohjelmiin. Sivuille sukelluttuaan oppilas saa eteensä kartan pääkoulutusaloista, joista taiteen ystävät valitsevat kulttuurialan, politiikasta kiinnostuneet yhteiskuntatieteiden alan, ja niin edelleen.

Kun nuori on valinnut aloista omimman, pääsee hän selaamaan alan yrityksiä ja työpaikkoja, joiden esittelyt antavat kokonaiskuvan kunkin toiminnasta.

Samaisesta paikasta hän saa tietoonsa myös, kuinka valitsemalleen alalle voi kouluttautua.

Tulevasta työnkuvasta ei myöskään jää epäselvyyksiä, sillä yritys kertoo sivuillaan, millaisia tehtäviä harjoitteluun sisältyy, sekä mitä se harjoittelijalta odottaa. Keskimaan – TET-torin päärahoittajan – henkilöstöpäällikkö **Leila Havukaisen** mielestä tästä on suuri hyöty.

– Näin on mahdollista karsia pois sellaisia hakijoita, jotka eivät koe tehtävää omakseen. Tämä helpottaa rekrytoijan työtä.

Kiireiselle yritysmaailmalle TET-torin käytön riippumattomuus ajasta on omiaan.

– On hyvä, että tällaisena tiedon tulvan aikana on mahdollista olla yhteydessä silloin, kun omiin aikatauluihin sopii, Havukainen kiittelee.

TET-tori ei kuitenkaan sido kaikkea

TET-harjoittelu antaa nuorelle mahdollisuuden tutustua unelma-ammattiinsa eturivin paikalta. Ensimmäisenä harjoittelupäivänään Keski-Suomen eläinklinikalla Jenni Peltoniemi Tikkakosken koulusta sai rauhoitella eläinlääkäri Anu Kaistisen Manta-potilasta.

toimintaa verkkoon. Yritykselle jää esimerkiksi mahdollisuus päättää, haluaako se yhteydenoton tapahtuvan perinteisesti kasvotusten vai internetin kautta.

Palautetta puolin ja toisin

Jokaisessa mukana olevassa harjoittelupaikassa on yksi vastuhenkilö, joka opastetaan yrityksen esittelysivujen ylläpitoon. Tämän yhteyshenkilön kautta opinto-ohjaajan on mahdollista lähettää oppilaille tiedotteita ja muistutuksia harjoittelun aikana.

Työhön tutustumisen jälkeen oppilaat saavat palautteen harjoittelupaikalta sähköisenä tutun rasti ruutuun -arviointilomakkeen muodossa.

– Työnantajan palaute esimerkiksi myöhästelystä tehoaa aina opojen ja vanhempien naputusta paremmin, Kilpisen koulun opinto-ohjaaja **Timo Tiilikainen** naurahtaa.

Jokaisen yhdeksäsluokkalaisen velvollisuuksiin kuuluvan TET-raportin tekemisen voi suorittaa tietoverkkoja hyödyntäen. Osa raporteista päättyy TET-torilla julkaistavaan TET-lehteen, jossa ne ovat kaikkien luettavissa.

– Raportit toimivat samalla palautteena yrityksille, Tiilikainen huomauttaa.

– Sukulaisetkin voivat käydä netistä katsomassa tarkemmin, mitä työharjoittelussa on tehty, yhdeksäsluokkalainen **Suvi Laakkonen** lisää.

Sivupoluilta keskitielle

Työelämään tutustumisprojektin tavoitteena on saada TET-tori käyttöön ainakin Keski-Suomen laajuisesti. Kattavampaa perehdyttämistä opinto-ohjaajille ja yritysten henkilökunnalle on myös luvassa.

TET-tori on osaltaan mukana helpottamassa koululaisten yhteiskuntaan juurtumista.

Varsinkin riskiryhmässä olevia nuoria, joita uhkaa koulutuksen ulkopuolelle jääminen, tutustuminen työelämään voi ohjata oikeille raiteille.

Leila Havukainen Keskimaasta on hyvillään voidessaan tukea nuoria tarttumaan tulevaisuuteen.

– On positiivista, jos jollain pienellä asialla, kuten työharjoittelulla, voi auttaa ongelmanuoria ymmärtämään työelämää.

Teksti: SANNA ANDERSSON

Lisätietoja:
www.mukavahanke.com